

Seks en vreugde en Christus

1 Kor 6:20b *bewijs God eer met uw lichaam*

Vier avonden over seksualiteit:

Het materiaal is ook per internet toegankelijk: <http://home.kpn.nl/gerkeroorda>

Datum Thema

do 18 jun	Seksualiteit als gave van God	Over de plek van seksualiteit in Gods schepping en koninkrijk
do 3 sep	Seksualiteit kwetsbaar intiem	Hoe komt seksualiteit het best tot z'n recht? Over verkering en seksualiteit. Trouwen en samenwonen.
do 17 sep do 1 okt	Homo en hetero	Wat zegt de bijbel over homoseksualiteit? En hoe ga je binnen de gemeente met elkaar om heteros, homos en lesbos?
do 10 dec	Scheiden en hertrouwen	Als christenen uit elkaar gaan, hoe ga je daarmee om? Welke weg wijst Gods Woord daarin? En hertrouwen na scheiding is dat een begaanbare weg?

Avond 5: Scheiden en hertrouwen

I Echtscheiding en echtbreuk

Mat 5:27, 28 *Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: "Pleeg geen overspel." En ik zeg zelfs: iedereen die naar een vrouw kijkt en haar begeert, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd.*

Voorvraag: wat vind jij van echtscheiding?

Waarom deze voorvraag?

Nog een vooropmerking over het verschil tussen echtscheiding en echtbreuk:

Echtscheiding is juridisch: een officieel gesloten huwelijk wordt officieel ontbonden.

Echtbreuk is ethisch: dat kan heel subtiel in de manier waarop je met elkaar omgaat.

"Het is typisch de bijbel om aan het inwendige van *echtbreuk* meer dan aan formeel-uitwendige van *echtscheiding* aandacht te besteden. En het is typisch moralistisch om over echtscheiding te vallen en echtbreuk ongemoeid te laten. 'Gij zult niet echtbreken', zegt de Here God en Hij heeft daarbij het treurige vermogen van ons mensen op het oog om de ander met wie we in een trouwverbond staan te bedriegen, te kwetsen, te beledigen, te vernederen, te onderdrukken, te mishandelen, te treiteren, te benadelen en te bestelen. Dat zijn allemaal dingen die aan de echtscheiding vooraf kunnen gaan en die zelfs onder de schijn van een goed huwelijk gedaan kunnen worden." (H. de Jong *Iets over echtscheiding*)

Kortom als we het hebben over echtbreuk gaat het niet alleen over mensen die uit elkaar gaan of zijn gegaan. We hebben het over *alle* huwelijken. Niet de vragen naar wanneer en hoe je wel mag of kan scheiden staan in het centrum. In het centrum staat de vraag: hoe hebben en hoe houden we een christelijk huwelijk, een huwelijk dat een afspiegeling is van de relatie tussen Christus en zijn gemeente.

II Van 'gronden' naar het Koninkrijk

Mat 6:33 *Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden.*

Er werd aangaande echtscheiding vooral gedacht vanuit bijbelse 'gronden' die er zijn voor echtscheiding. De eerste grond is overspel, vreemdgaan (op grond van wat de Here Jezus zegt in Mat 5:31, 32 en Mat 19:3-9). De tweede grond is kwaadwillige verlating (op grond van wat Paulus zegt in 1Kor 7:10-15).

Onder deze 'gronden' vallen ook situaties die er erg op lijken op overspel (bijv. incest, of homoseksuele omgang) en kwaadwillige verlating (een gemeentelid verlaat haar man en wil van geen verzoening weten).

Er zijn ook situaties die niet onder deze gronden vallen maar die toch aanleiding geven tot echtscheiding: extreme huwelijksituaties (bijv. bij huiselijk geweld). Dit is niet een grond die we zo rechtstreeks terugvinden in de bijbel.

Het hanteren van gronden zorgt voor geforceerde redenering om situaties onder één van die drie gronden te laten vallen. Waarbij de derde grond gemakkelijk de vergaarbak wordt van alles wat niet past onder de eerste twee gronden.

Ook is het een manier van bijbeluitleg waarbij uitspraken van de Here Jezus en Paulus los gehaald worden van hun specifieke situatie en één op één over gezet worden naar het hier en nu.

Verder reduceert het ethiek tot zogenaamde regelethiek: als ik maar binnen de regels blijf.

Deputaten Huwelijk en echtscheiding van de GKv hebben om deze redenen voor de GKv-synode van Zuidhorn (2002-2003) een andere benadering vanuit de Bijbel voorgesteld.

Ik geef hier weer wat zij schrijven:

"In plaats van de gangbare benadering van het werken met gronden stellen wij een andere manier voor. De kern daarvan is:

- a. Het onderwijs van Christus is eenduidig. Hij wijst zowel echtscheiding als hertrouwen af als niet passend in de stijl van wie Hem volgen.
- b. Christus zegt dat het past bij de stijl van het koninkrijk om bij overspel niet aan te sturen op ontbinding van het huwelijk, maar op berouw, vergeving en verzoening. Maar dan blijft het de vraag hoe te handelen bij weigering van de overspelige om berouw te tonen en vergeving te vragen.
- c. Paulus leert dat zich onvoorziene situaties kunnen voordoen waarin de regel van het gebonden blijven onbillijke gevolgen kan krijgen. Er is geen reden om die onvoorziene situaties te beperken tot die situaties die zich in de Bijbel voordeden, of analogieën daarvan. Daarom moeten we zijn woord uit 1 Korintiërs 7 niet verwerken tot een echtscheidingsgrond, maar als voorbeeld van een mogelijke manier van handelen. Echtscheiding blijft in 1 Korintiërs 7 een kwaad maar het is te verkiezen boven een groter kwaad van compromis op het punt van geloof.
- d. Om concrete keuzen te kunnen doen is het nodig te letten op meer aanwijzingen uit de Schrift dan op de direct morele richtlijnen over huwelijk en echtscheiding."

III Niet van deze wereld

Rom 12:1, 2 *Broeders en zusters, met een beroep op Gods barmhartigheid vraag ik u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor u. U moet uzelf niet aanpassen aan deze wereld, maar veranderen door uw gezindheid te vernieuwen, om zo te ontdekken wat God van u wil en wat goed, volmaakt en hem welgevallig is.*

Deze benadering raakt onze hele levensstijl, niet alleen van de afzonderlijke gelovigen, maar van de hele gemeente. Het vraagt om een leven gericht op het zoeken van het koninkrijk, niet alleen als het moeilijk wordt in het huwelijk, maar al eerder en ook breder:

- ❖ Christelijk relaties zijn niet van deze wereld: je zoekt niet je eigen levensgeluk in de relatie, maar met je relatie zoek je je geluk in Christus. Daarom staat je relatie ten dienste van de ander/Ander.
- ❖ Christelijk singles zijn niet van deze wereld. In geloof leren ze wat over het algemeen gezien wordt als verlies te zien als winst. Bijvoorbeeld eigen mogelijkheden om je leven ten dienste van God te stellen.
- ❖ Christelijke homos die afzien van een relatie zijn niet van deze wereld.
- ❖ Christelijke manier van omgaan met geld, milieu etc...

De radicaliteit van het koninkrijk vraagt om een gemeenschap die uit die radicaliteit leeft. En elkaar daarin bemoedigt en meeneemt. Een gemeenschap die daarbij oog heeft voor de nood en de mate van het geloof. Dan wordt kiezen voor een echtscheiding 'het minst kwade'. Deze manier betekent dat er bij voorbaat geïnvesteerd moet worden in relaties en huwelijken. Om onderling daarover met elkaar in gesprek te gaan; door als ouders het goede voorbeeld te geven; in catechese, pastoraat en prediking daar aandacht aan te besteden.

IV Hertrouwen

De al eerder genoemde deputaten schrijven in hun rapport daar ondermeer het volgende over: "Christus legt grote nadruk op ons jawoord. Uw ja is ja en wat je een keer beloofd hebt blijft van kracht. De kerk moet, helaas, aanvaarden dat beloften gebroken worden. Maar het past bij de stijl van het Koninkrijk dat er dan geen tweede jawoord volgt. De enige mogelijkheid is dat er verzoend wordt en dat de twee gescheidenen weer samen verder gaan. Door deze regel lijken sommigen benadeeld te worden. Want als de kerk in bepaalde gevallen zegt: 'u bent niet gebonden', lijkt een tweede huwelijk niet uitgesloten. Toch zijn we ook dan van mening dat het beter is ongehuwd verder te leven. "

Kortom ook hier draait het niet om de vraag: mag het wel, mag het niet? Wat is wel en wat is niet toegestaan? De vraag is: hoe leef ik in mijn situatie gericht op het koninkrijk?

Materiaal

- 1) Hiervoor heb ik met name gebruik gemaakt van het rapport van GKv deputaten Echtscheiding en hertrouwen. Dat rapport is hier te vinden: www.huwelijksvoering.gkv.nl/artikelen/dhe_echtscheidingenhertrouwen.pdf
- 2) Verder is er op de website www.huwelijksvoering.gkv.nl allerlei materiaal te vinden.

Ben je ergens mee blijven zitten, neem gerust contact op.
Ds. Gerke Roorda
De Buizerd 21
9231 KV Surhuisterveen

0512-363256
gerkeroorda@hetnet.nl
<http://home.kpn.nl/gerkeroorda>